

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/118/2004

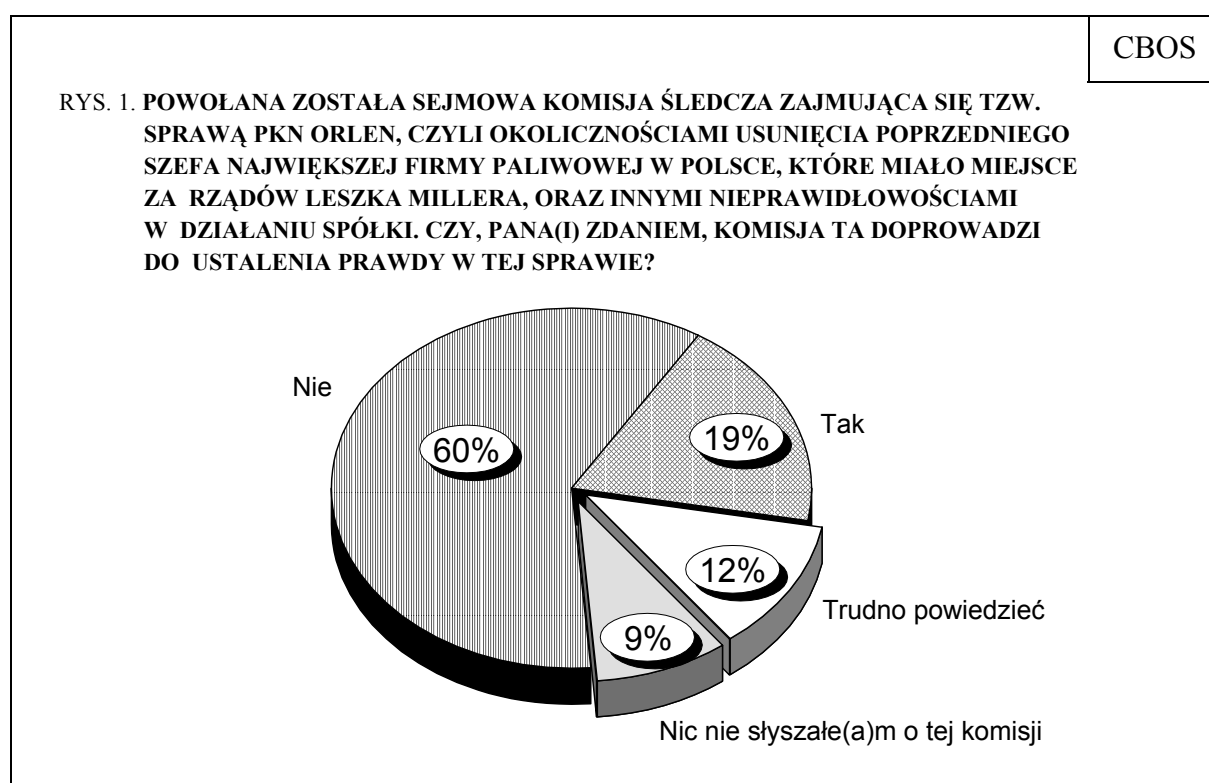
CZY DOWIEMY SIĘ PRAWDY O ORLENGATE?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Rozpoczyna pracę sejmowa komisja śledcza do zbadania tzw. sprawy Orlenu - okoliczności usunięcia poprzedniego szefa spółki oraz innych nieprawidłowości w jej działaniu. Przed rozpoczęciem prac komisji¹ zapytaliśmy badanych, jak oceniają jej szanse na ustalenie przebiegu wydarzeń i wszystkich faktów ważnych w tej sprawie.

Polacy bardzo sceptycznie odnoszą się do możliwości wyjaśnienia Orlengate. Zaledwie co piąty (19%) sądzi, że sejmowa komisja śledcza doprowadzi do ustalenia prawdy w tej sprawie, w tym tylko jeden badany na stu (1%) wyraża tę opinię w sposób zdecydowany, pozostali (18%) nie są tego tak pewni (odpowiadają „raczej tak”). Trzy piąte

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (170) przeprowadzono w dniach od 9 do 12 lipca 2004 roku na liczącej 920 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

ankietowanych (60%) uważa, że komisja nie doprowadzi do ustalenia prawdy, przy czym aż połowa tej grupy wyraża ten pogląd zdecydowanie. Ponadto trzeba zaznaczyć, że 9% społeczeństwa nic nie słyszało o powołaniu tej komisji. Są to przede wszystkim osoby w podeszłym wieku, mające 65 lat i więcej (20%), respondenci z wykształceniem podstawowym (19%).

Warto zwrócić uwagę, że opinia społeczna daje sejmowej komisji do zbadania sprawy Orlenu niewiele mniejsze szanse dojścia do prawdy, niż dawała komisji wyjaśniającej aferę Rywina na początku jej prac. W lutym 2003 roku ponad jedna piąta badanych (22%) uważała, że komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy, ponad połowa zaś (54%) nie dawała jej takich szans. Po zakończeniu prac komisji zajmującej się sprawą Rywina tylko 11% ankietowanych uznało, że udało się jej ustalić prawdę, natomiast 69% było przeciwnego zdania². Można więc powiedzieć, że nie najlepsze - w tym zakresie - doświadczenie związane z pracami komisji badającej aferę Rywina w niewielkim stopniu wpłynęło na przewidywania dotyczące skuteczności komisji do zbadania Orlengate.

Zwolennicy poszczególnych partii politycznych w niewielkim stopniu różnią się zapatrywaniami na skuteczność powołanej niedawno sejmowej komisji śledczej. Odsetki optymistów i pesymistów co do wyników pracy komisji są przede wszystkim pochodną większej lub mniejszej w poszczególnych elektoratach liczby osób, które o komisji nie słyszały bądź nie mają wyrobionego zdania. Wśród sympatyków partii politycznych, którzy słyszeli o komisji, jedynie zwolennicy Samoobrony nieco rzadziej niż pozostali optymistycznie zapatrują się na wyniki jej pracy. Natomiast wśród respondentów biernych politycznie, niezamierzających głosować, najmniej jest takich, którzy uważają, że komisji uda się doprowadzić do ustalenia prawdy.

² Por. komunikat CBOS „Opinie o aferze Rywina w przededniu sejmowej debaty nad raportem Anity Błochowiak”, maj 2004.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Czy sejmowa komisja śledcza zajmująca się tzw. sprawą Orłenu doprowadzi do ustalenia prawdy w tej sprawie?			
	Tak	Nie	Nic nie słyszałem(a)m o tej komisji	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Ugrupowania lewicowe*	31	63	0	6
PSL	29	62	0	9
PO	28	65	2	5
LPR	27	54	6	13
PiS	25	51	11	13
Samoobrona	21	62	10	7
Niezdecydowani	18	54	9	19
Niezamierzający głosować	14	61	11	14

Tabela 2

OPINIE TYCH, KTÓRZY SŁYSZELI O TEJ KOMISJI

Potencjalne elektoraty	Czy sejmowa komisja śledcza zajmująca się tzw. sprawą Orłenu doprowadzi do ustalenia prawdy w tej sprawie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Ugrupowania lewicowe*	32	65	3
PSL	30	62	8
PO	29	67	4
LPR	28	58	14
PiS	27	57	16
Samoobrona	24	68	8
Niezdecydowani	21	59	20
Niezamierzający głosować	16	69	15

*Łącznie zwolennicy SLD, SdPI i UP. Potencjalne elektoraty tych partii połączono ze względu na ich małą liczebność w badanej próbie; wszystkie te ugrupowania popierają rząd Marka Belki

Zainteresowanie pracami sejmowej komisji śledczej do zbadania tzw. sprawy Orlenu jest bardzo duże - tylko co jedenasty badany nic nie słyszał o powołaniu tej komisji.

Jednak na wyniki jej prac Polacy zapatrują się dość sceptycznie - zdecydowanie dominuje przekonanie, że komisja nie doprowadzi do ustalenia prawdy w sprawie, którą się zajmuje. Trzeba jednak podkreślić, że nie najlepsze - w tym zakresie - doświadczenie komisji badającej aferę Rywina w niewielkim stopniu wzmogło sceptycyzm co do wyników prac kolejnej sejmowej komisji śledczej.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Powołana została sejmowa komisja śledcza zajmująca się tzw. sprawą PKN Orlen, czyli okolicznościami usunięcia poprzedniego szefa największej firmy paliwowej w Polsce, które miało miejsce za rządów Leszka Millera, oraz innymi nieprawidłowościami w działaniu spółki. Czy, Pana(i) zdaniem, komisja ta doprowadzi do ustalenia prawdy w tej sprawie?

(%)

	Tak	Nie	Nic nie słysza- łem(a)m	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	60	9	12	920
Płeć					
Mężczyźni	22	65	5	8	445
Kobiety	15	56	12	16	475
Wiek					
18-24 lat	24	60	10	6	134
25-34	20	65	7	9	167
35-44	20	66	3	11	152
45-54	20	60	5	15	182
55-64	16	61	9	14	125
65 lat i więcej	11	50	20	19	161
Miejsce zamieszkania					
Wieś	15	58	12	15	338
Miasto do 20 tys.	19	60	12	9	110
20-100 tys.	20	60	7	13	183
101-500 tys.	18	68	4	10	177
501 tys. i więcej mieszk.	24	57	8	10	112
Wykształcenie					
Podstawowe	14	51	19	17	256
Zasadnicze zawodowe	19	56	8	16	238
Średnie	21	68	3	8	321
Wyższe	20	71	3	6	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	22	72	3	4	61
Prac. umysł. niż. szczebla	15	74	2	9	78
Pracownicy fiz.- umysł.	17	69	3	12	76
Robotnicy wykwalifikowani	23	64	5	9	76
Robotnicy niewykwalifik.	25	57	9	9	34
Rolnicy	18	52	6	24	49
Pracujący na własny rach.	28	63	0	9	42
Bierni zawodowo					
Renciści	18	48	13	20	96
Emeryci	13	54	16	18	194
Uczniowie i studenci	27	59	11	3	57
Bezrobotni	16	64	11	9	108
Gospodynie domowe i inni	22	56	12	10	49
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	18	68	5	9	131
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	26	68	2	4	61
sekt. pryw. poza rolnict.	20	68	3	10	172
prywatnym gosp. rolnym	17	54	7	22	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	23	53	9	14	120
301-500	17	61	13	9	141
501-900	23	54	11	12	224
901-1200	21	65	4	10	68
Powyżej 1200 zł	13	76	4	8	65
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	56	12	15	269
Średnie	21	60	7	13	410
Dobre	17	66	8	9	240
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	60	8	15	49
Raz w tygodniu	18	60	7	15	453
1-2 razy w miesiącu	21	59	10	10	139
Kilka razy w roku	21	59	12	8	169
W ogóle nie uczestniczy	13	66	12	9	110
Poglądy polityczne					
Lewica	19	73	3	5	141
Centrum	21	64	5	10	285
Prawica	24	65	4	8	210
Trudno powiedzieć	12	47	19	22	282